

Podstawy Modelowania i Symulacji

Dawid Bajor

February 2022

1 Wstęp

Dokument zawiera opracowanie zadań na Podstawy Modelowania i Symulacji.
Zmienne wykorzystane w sprawozdaniu na podstawie numeru albumu:

C	δ	m_1	m_2	$k_1 = k_2$
0,701	0,070	1	5	1,5

Link do repozytorium

<https://github.com/ballistic262/PMIS.git>

2 Obwód RC z wymuszeniem sinusoidalnym

Równanie na obwód RC z wymuszeniem sinusoidalnym

$$q(t) = A \frac{\alpha \sin(\omega t) - \omega \cos(\omega t)}{\alpha^2 + \omega^2}$$

Równanie nieliniowe, jednorodne. Czas po jakim napięcie w obwodzie bez wymuszenia

spadnie do 0.1

$$\frac{1}{10} = e^{-\alpha t}$$

$$\alpha = \frac{-1}{RC}$$

$$R = 1$$

$$C = 0.701$$

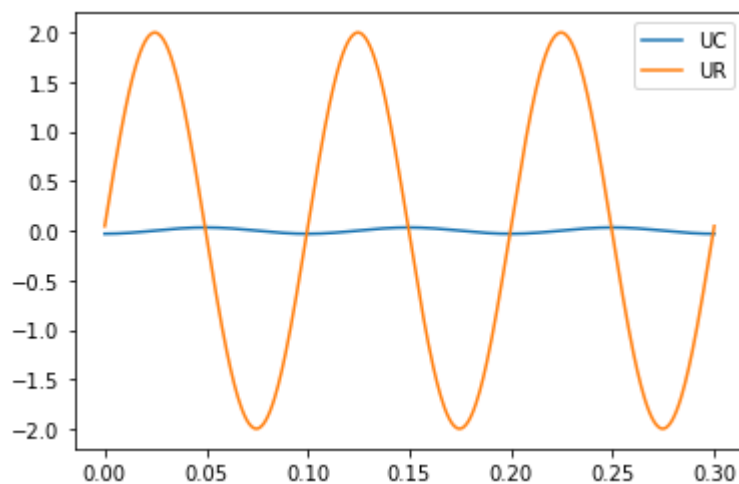
$$\alpha = \frac{-1}{0.701}$$

$$\frac{1}{10} = e^{-\frac{1}{0.701}t}$$

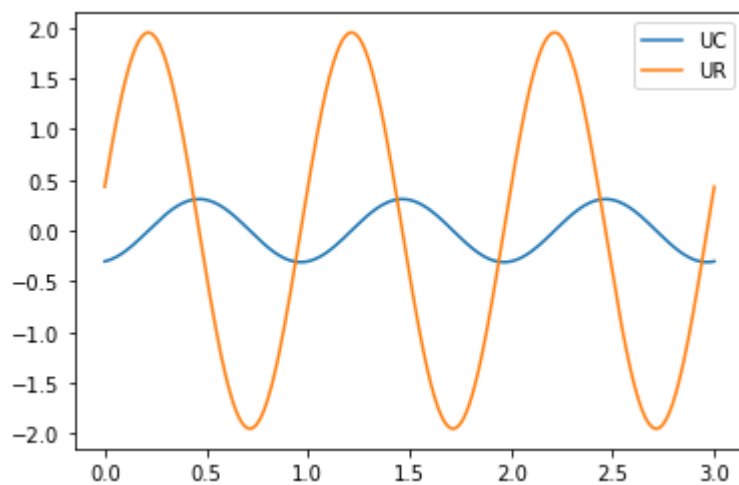
$$t \approx 1.61411$$

Maksymalne napięcie na oporniku i kondensatorze:

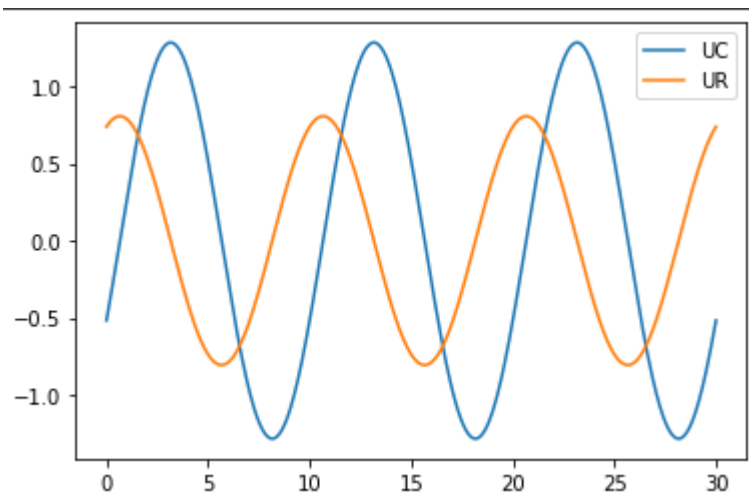
0.1Hz

Maksymalne napięcie odczytane z wykresu dla $C \approx 0.05$, a dla $R \approx 2.0$. 1Hz

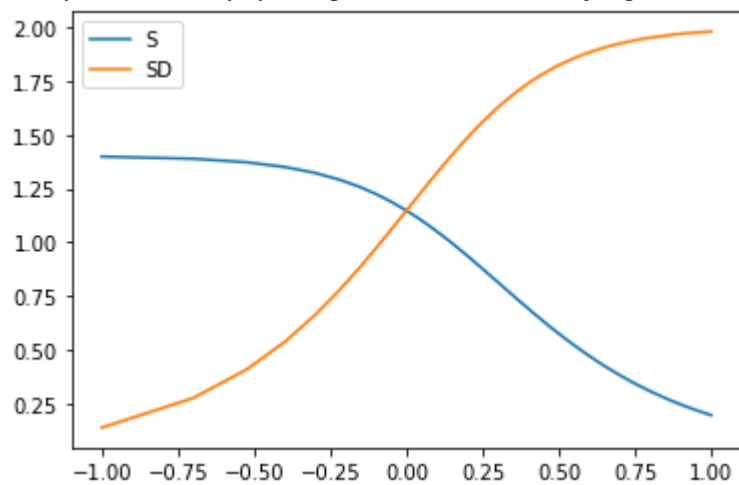

Maksymalne napięcie odczytane z wykresu dla $C \approx 0.4$, a dla $R \approx 2.0$. 10Hz

Maksymalne napięcie odczytane z wykresu dla $C \approx 1.4$, a dla $R \approx 1.8$.

Wykres charakterystyki amplitudowo-częstościowej w przedziale częstości.

3 Oscylator harmoniczny z tłumieniem bez wymuszenia

Równanie dla masy m_1 na sprężynie k_1 z tłumieniem δ .

$$\ddot{x} + 2\delta\dot{x} + \omega^2 x = 0$$

Gdzie

$$\omega^2 = \frac{k}{m}$$

Po przekształceniu

$$\ddot{x} + 2\delta\dot{x} + \frac{k}{m}x = 0$$

Równanie różniczkowe, jednorodne, rzędu drugiego.

Układ równań stopnia pierwszego oraz postać macierzowa.

$$\ddot{x} + 2\delta\dot{x} + \omega^2 x = 0$$

$$\begin{cases} \dot{x} = v \\ \dot{v} = -2\delta v - \omega^2 x \end{cases}$$

$$\begin{bmatrix} \dot{x} \\ \dot{v} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ -\omega^2 & -2\delta \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ v \end{bmatrix}$$

$$\text{def} \begin{bmatrix} -\lambda & 1 \\ \delta^2 & -2\delta - \lambda \end{bmatrix}$$

Wyznaczanie częstości drgań własnych

$$-\lambda(-2\delta - \lambda) + \omega^2 = 0$$

$$2\delta\lambda + \lambda^2 + \omega^2 = 0$$

$$\lambda^2 + 2\delta\lambda + \omega^2 = 0$$

$$a = 1 \quad b = 2\delta \quad \delta = 0,070 \quad k = 1.5 \quad m = 1 \quad \frac{k}{m} = \omega^2 \quad c = \omega^2$$

$$\Delta = 4\delta^2 - 4\omega^2$$

$$\Delta = 4 * 0,07^2 - 4 \left(\frac{k}{m} \right)$$

$$\Delta = 4 * 0,07^2 - 4 \left(\frac{1.5}{1} \right)$$

$$\Delta = -5.980$$

$$\Delta = 5.980i^2$$

$$\sqrt{\Delta} = 2,445i$$

$$\lambda_1 = (0,142,445i)/21$$

$$\lambda_2 = (0,142,445i)/21$$

$$\lambda_1 = -0,28 - 1,2225i$$

$$\lambda_2 = -0,28 + 1,2225i$$

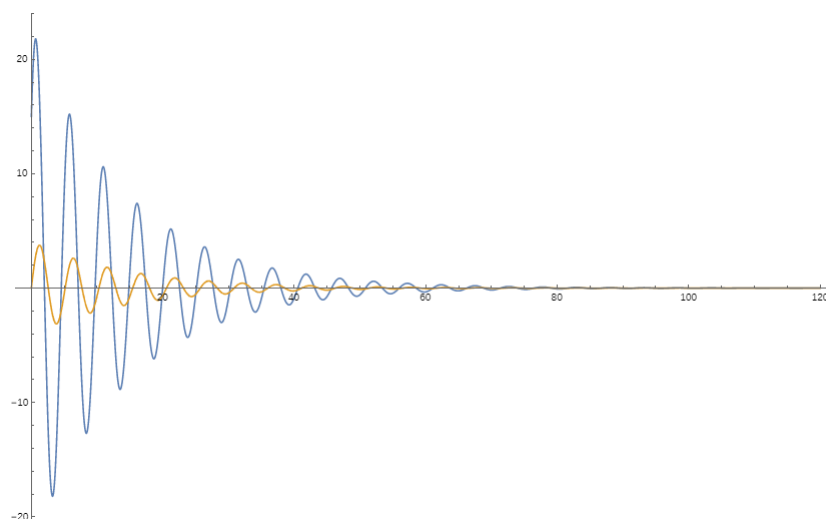
Częstości drgań własnych w przybliżeniu wynoszą -0,28+0,7309i oraz -0,28-0,7309i

Przebieg wychylenia w czasie dla dwóch wybranych warunków początkowych

Warunki początkowe wynoszą:

$$x[0] = 15$$

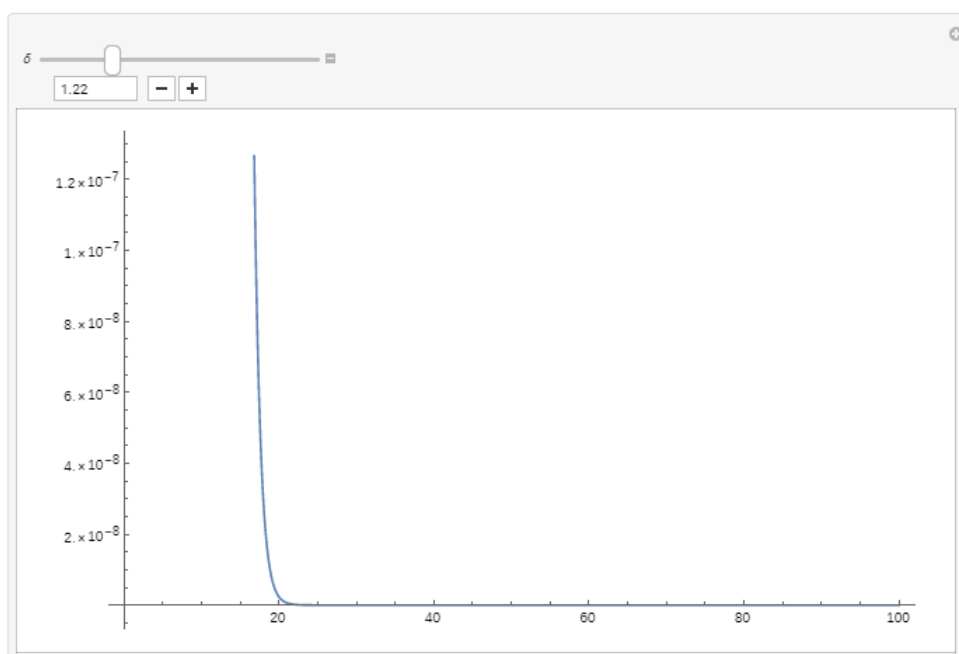
$$x'[0] = 20$$

Wykres funkcji przebiegu wychyleń w czasie dla dwóch wybranych warunków początkowych.

Wychylenie początkowo ma bardzo dużą różnicę, jednak po ok. 100 sekundach ustaje i następuje wyrównanie funkcji.

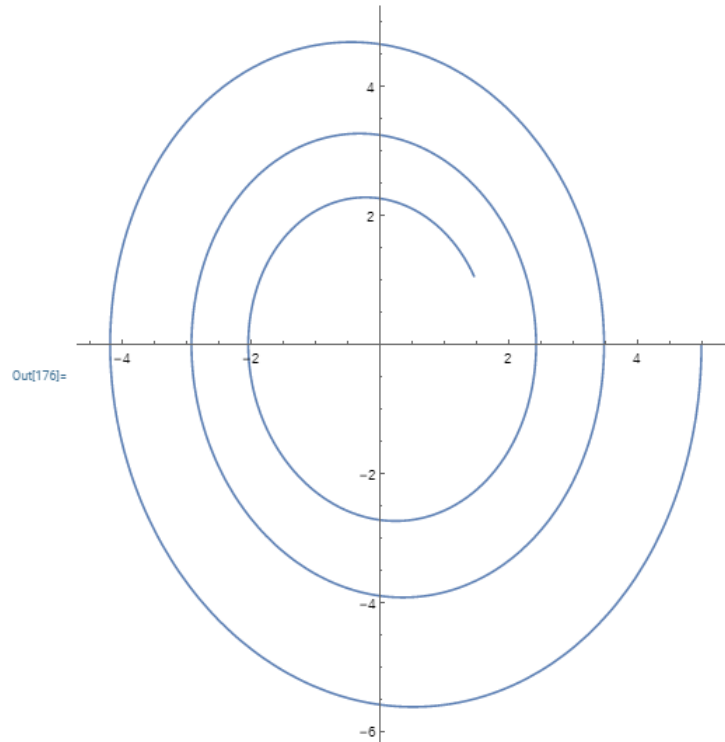
Tłumienie krytyczne dla tego układu.

Wykres wskazujący tłumienie krytyczne.

Tłumienie krytyczne wynosi 1.22

Ruch układu w przestrzeni fazowej (x,v)

Wykres ruchu układu w przestrzeni fazowej (x,v).

4 Oscylator harmoniczny tłumieniem i wymuszeniem harmonicznym

Równanie dla masy m_1 na sprężynie k_1 z tłumieniem i wymuszeniem harmonicznym o częstości ω i amplitudzie 0.1m.

$$\begin{aligned}
 A &= 0.1 \\
 \ddot{x} + 2\delta\dot{x} + \omega^2 x &= A \sin(\omega t) \\
 \omega^2 &= \frac{k}{m} \\
 \ddot{x} + 2\delta\dot{x} + \frac{k}{m}x &= 0.1 \sin\left(\sqrt{\frac{k}{m}}t\right)
 \end{aligned}$$

Równanie różniczkowe, niejednorodne, rzędu drugiego.

Układ równań stopnia pierwszego oraz postać macierzowa.

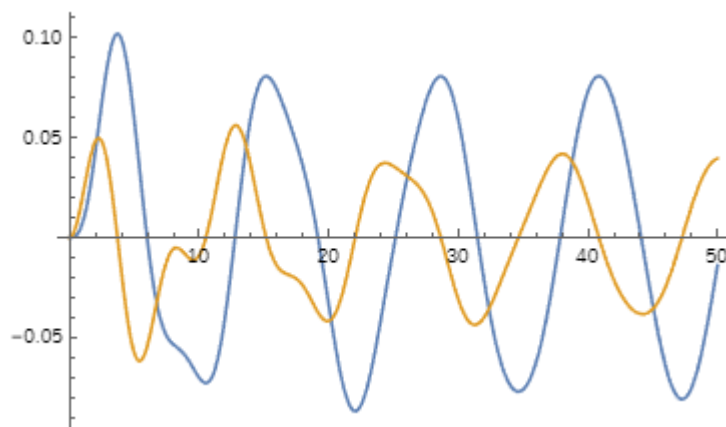
$$\ddot{x} + 2\delta\dot{x} + \omega^2 x = A \sin(\omega t)$$

$$\begin{cases} \dot{x} = \dot{v} \\ v = A \sin(\omega t) - 2\delta\dot{v} - \omega^2 x \end{cases}$$

$$\begin{bmatrix} \dot{x} \\ \dot{v} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ -\omega^2 & -2\delta \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ v \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 0 \\ A \sin(\omega t) \end{bmatrix}$$

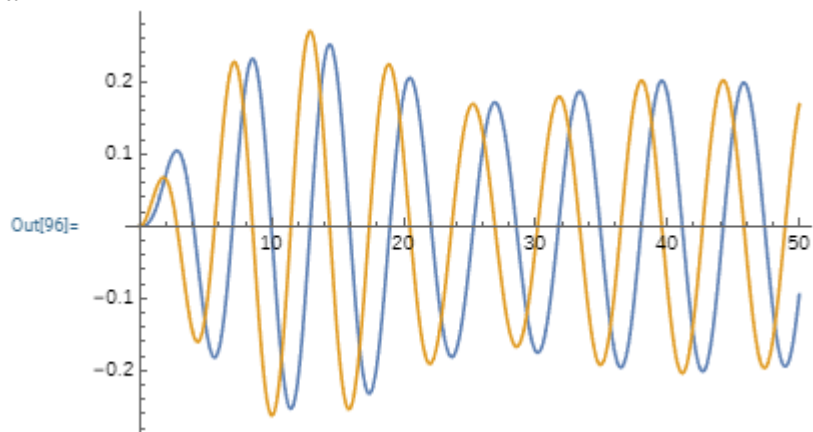
Przebieg wychylenia w czasie dla zerowych warunków początkowych i wymuszenia z częstotliwością:

- 0.5ω

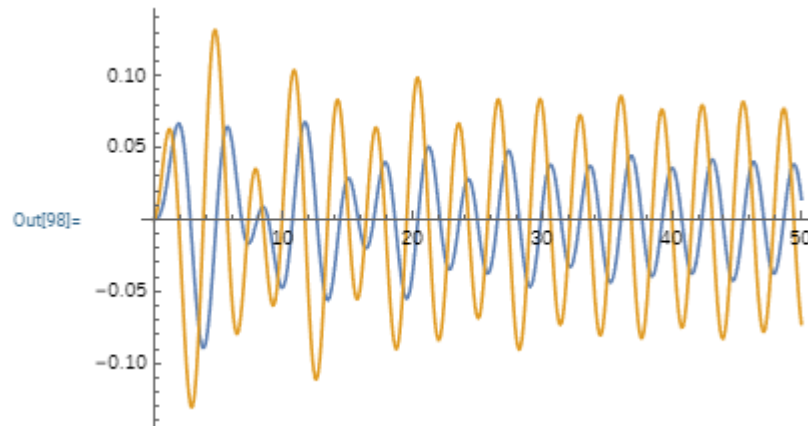
Wykres wychylenia w czasie dla zerowych warunków początkowych i wymuszenia z częstotliwością 0.5ω

- ω

Wykres wychylenia w czasie dla zerowych warunków początkowych i wymuszenia z częstością ω

• 2ω

Wykres wychylenia w czasie dla zerowych warunków początkowych i wymuszenia z częstością 2ω

Mimo że układy miały zadaną różną częstość, to każdy z wpada w rezonans po podobnym czasie, ok. 30 sekund.

Rezonans jest zjawiskiem polegającym na osiągnięciu przez układ drgający z wymuszeniem maksymalnej amplitudy.

5 Oscylator harmoniczny podwójny bez tłumienia i bez wymuszenia

Równanie dla masy m_1 na sprężynie k_1 i połączonej z nią masy m_2 na sprężynie k_2 .

$$\begin{cases} m_1 * \ddot{x}_1 = -k_1 x_1 + k_2(x_2 - x_1) \\ m_2 * \ddot{x}_2 = -k_2(x_2 - x_1) \end{cases}$$

$$\begin{cases} \ddot{x}_1 = \frac{1}{m_1}(-k_1 x_1 + k_2(x_2 - x_1)) \\ \ddot{x}_2 = \frac{1}{m_2}(-k_2(x_2 - x_1)) \end{cases}$$

$$\begin{cases} \ddot{x}_1 = -\frac{k_1}{m_1}x_1 + \frac{k_2}{m_1}x_2 - \frac{k_2}{m_1}x_1 \\ \ddot{x}_2 = -\frac{k_2}{m_2}x_2 - \frac{k_2}{m_2}x_1 \end{cases}$$

Równanie różniczkowe, jednorodne, rzędu drugiego. Układ równań stopnia pierwszego

oraz postać macierzowa.

$$\begin{aligned} x' &= V \\ x'' &= V' \end{aligned}$$

$$\begin{cases} \dot{v}_1 = v_1 \\ \dot{v}_1 = \frac{-k_1}{m_1}x_1 + \frac{k_2}{m_1}\dot{x}_2 - \frac{k_2}{m_1}x_1\dot{x}_2 = v_2 \\ \dot{v}_2 = -\frac{k_2}{m_2}x_2 + \frac{k_2}{m_2}x_1 \end{cases}$$

$$\begin{bmatrix} x_1 \\ \dot{v} \\ \ddot{x} \\ \dot{v} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 & 0 \\ -\frac{k_1}{m_1} & \frac{k_2}{m_1} & 0 & \frac{k_2}{m_1} \\ 0 & 0 & 0 & 1 \\ \frac{k_2}{m_2} & 0 & \frac{k_2}{m_2} & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x_1 \\ v_1 \\ x_2 \\ v_2 \end{bmatrix}$$

Wartości własne układu.

$$\det(A - \lambda f) = 0$$

$$\det = \begin{bmatrix} -\lambda & 1 & 0 & 0 \\ (-\frac{k_1}{m_1} - \frac{k_2}{m_1}) & -\lambda & \frac{k_2}{m_1} & 0 \\ 0 & 0 & -\lambda & 1 \\ \frac{k_2}{m_2} & 0 & \frac{k_2}{m_2} & -\lambda \end{bmatrix} = 0$$

Wyliczony ich sens fizyczny.

$$\lambda_1 = -0.209211i \lambda_2 = +0.209211i \lambda_3 = -1.43396i \lambda_4 = +1.43396i$$

6 Modele rozwoju epidemii

